

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Кочмар Діана

*кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов*

*Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'ячука»
м. Рівне, Україна*

У сучасному освітньому середовищі ефективне навчання англійської мови є критично важливим для підготовки студентів до глобальних викликів. Лексика є основою мовленнєвих навичок, її освоєння є важливим етапом у процесі вивчення англійської мови. В умовах інтенсивного розвитку інформаційних технологій, з'являються нові інструменти для вдосконалення освітнього процесу та контролю навчальних досягнень здобувачів освіти. Цифрові технології надають нові можливості для моніторингу та оцінювання знань студентів.

Контроль навчальних досягнень – це процес оцінювання та аналізу компетентностей здобувачів освіти з метою визначення рівня їхньої підготовки та оцінки ефективності освітнього процесу. Контроль знань, умінь і навичок студентів виконує кілька ключових функцій: навчальну, діагностичну, стимулювальну, виховну та оцінну. Навчальна функція забезпечує зворотний зв'язок, необхідний для ефективного навчання, діагностична функція полягає у виявленні та усуненні прогалин у знаннях студентів, стимулювальна функція відображає психологічну потребу здобувачів освіти отримувати оцінку за виконану роботу. Виховна функція допомагає розвивати в студентів такі якості, як відповідальність, дисциплінованість і працьовитість [3].

Для досягнення навчальних цілей на всіх етапах навчання необхідно застосовувати різні види контролю. Залежно від дидактичної мети використовують різні види контролю за навчанням: попередній, повторний, тематичний, періодичний, підсумковий, комплексний. Попередній контроль має діагностичний характер. Поточний контроль здійснюється для перевірки якості засвоєння знань під час вивчення окремих тем. Повторний контроль спрямований на створення умов для закріплення та формування умінь і навичок. Тематичний контроль проводиться для оцінки рівня знань, умінь і навичок студентів з конкретного розділу або об'ємної теми навчальної дисципліни. Періодичний контроль спрямований на визначення обсягу знань студентів з окремих проблем відповідно до вимог програми.

Підсумковий контроль проводиться для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу в кінці навчального року або після завершення вивчення дисципліни, зазвичай у формі заліків чи екзаменів. Комплексний контроль включає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок з кількох суміжних дисциплін, що сприяють формуванню цілісного світогляду студентів [3].

Залежно від способів отримання інформації контроль навчальних досягнень поділяють на: усний, письмовий, графічний. Форми організації контролю можуть бути різноманітними, зокрема індивідуальними, груповими, ущільненими або комбінованими [2].

Метою контролю під час вивчення лексикології є визначення якості засвоєння студентом навчального матеріалу, ступеня відповідності умінь і навичок цілям та завданням навчальної дисципліни. Зазначена мета конкретизується такими домінуючими завданнями контролю: виявити готовність студентів до сприймання, усвідомлення і засвоєння нових лексикологічних знань; отримати інформацію про характер самостійної роботи у процесі вивчення курсу лексикології; визначити ефективність організаційних форм, методів і засобів навчання; з'ясувати ступінь правильності, обсягу, глибини засвоєння студентами знань, умінь і навичок з лексикології [1, с. 214].

У зв'язку із розповсюдженням онлайн або змішаної форми навчання особливо актуальними є цифрові інструменти контролю навчальних досягнень, оскільки традиційні методи контролю, такі як письмові роботи, не завжди відповідають потребам сучасних студентів і вимогам освітнього процесу. Розглянемо такі інструменти більш детально.

Quizlet – дозволяє створювати інтерактивні картки та тести для запам'ятовування лексики. Студенти можуть використовувати картки для повторення вивчених слів, проходити тести на швидкість і точність або грати в ігри. Такий ресурс є корисним для організації самостійної роботи студентів.

Kahoot!, Quizizz, Socrative – це онлайн-інструменти для вчителів та викладачів, що пропонують інтерактивні вікторини, які можна використовувати для перевірки засвоєння лексичних одиниць. Вікторини можуть бути створені в реальному часі або завчасно, що дозволяє студентам змагатися і перевіряти свої знання у веселій та змагальній формі. Платформи також підтримують автоматичне оцінювання результатів.

Anki – це програма для створення карток з запитаннями й відповідями, яка використовує техніку повторення з інтервалами. Це допомагає ефективно запам'ятовувати нову лексику завдяки регулярному повторенню і перевірці знань.

Formative – інструмент для створення інтерактивних тестів і завдань з можливістю відстежування результатів у реальному часі.

Однією з ефективних методик контролю під час вивчення іноземної мови, як свідчать результати численних досліджень, є тестова методика. Тестовий контроль з іноземної може містити завдання п'яти форм:

- 1) завдання з вибором однієї правильної відповіді;
- 2) завдання на встановлення відповідності;
- 3) завдання на визначення правильності/неправильності твердження;
- 4) завдання на заповнення пропусків;
- 5) завдання з розгорнутою відповіддю [3].

Для створення тестових завдань можна використовувати Google Forms, Microsoft Forms, EasyTestMaker тощо. За допомогою цих ресурсів вчителі чи викладачі можуть легко створювати тести з різними формами запитань.

Таким чином, актуальність використання цифрових інструментів для контролю навчальних досягнень здобувачів освіти зумовлена їхньою здатністю забезпечувати персоналізований підхід до навчання, оперативно зібрати дані про успіхи студентів та забезпечити зворотний зв'язок у реальному часі. Це дозволяє не лише більш точно оцінювати рівень володіння лексичною компетентністю, але й адаптувати навчальні матеріали відповідно до потреб кожного студента.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лекції з педагогіки вищої школи: навч. посібник / За ред. В. І. Лозової. Х.: «ОВС», 2006. 496 с.
2. Білецька І. О. Контроль навчальних досягнень студентів у процесі вивчення лексикології англійської мови. 2016. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4994/1/Kontrol_navchalnyh_dosyagnen_studentiv_v_procesi_vyvchennya_leksykologii_angliiskoi_movy.pdf (дата звернення: 22.08.2024).
3. Дричик В. В. Доповідь «Контроль та оцінювання мовних навичок на заняттях з англійської мови як засіб підвищення навчальної діяльності студентів». *Освітній проєкт «На Урок» для вчителів*. URL: <https://naurok.com.ua/dopovid-kontrol-ta-ocinyuvannya-movnih-navichok-na-zanyattiah-z-angliysko-movi-yak-zasib-pidvischennya-navchalno-diyalnosti-studentiv-396102.html> (дата звернення: 01.09.2024).